

de leden van het Verbond van Verzekeraars

Circulaire LV-2015-39

Onze referentie
2015-00058099/RVISS

Den Haag
16 december 2015

Gevraagde actie
Ter kennisneming

Convenant Tipgelden per 1 januari 2016 herzien

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 9 december 2015 hebben de leden van het Verbond van Verzekeraars ingestemd met de vernieuwde versie van het Convenant Tipgelden.

Het Convenant Tipgelden bevat afspraken tussen de Nationale Politie, het Openbaar Ministerie en het Verbond van Verzekeraars over betalingen voor inlichtingen ten behoeve van criminaliteitsbestrijding. Belangrijke voorwaarde voor uitbetaling van tipgelden door de verzekeraar is, dat zicht moet zijn op het gestolen goed én dader.

Omdat de inhoud van het Convenant uit 2004 op onderdelen verouderd bleek, is deze door de convenantpartners aangepast. De wijzigingen zijn vooral redactioneel van aard en leiden niet tot aanpassing van doel of strekking van het convenant. Met betrekking tot de praktische uitvoering van de samenwerkingsafspraken zijn geen veranderingen opgenomen.

De nieuwe versie van het Convenant Tipgelden treedt per 1 januari 2016 in werking.

mr. H.L. De Boer
directeur

Convenant Tipgelden 2015

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Openbaar Ministerie

Inhoud

1	Convenant Tipgelden 2015	3
2	Toelichting Convenant Tipgelden	7
	Bijlage 1: Achtergrondinformatie	14
	Bijlage 2: Meldingsformulier Tipgeldregister	15
	Bijlage 3: Adviestekst voor beloningsadvertentie voor verzekeraars	16
	Bijlage 4: Stroomdiagram	17

1 Convenant Tiggelden 2015

Partijen hebben overwogen dat:

- belangrijke ontwikkelingen en veranderingen onder meer in de wet- en regelgeving in 2004 aanleiding hebben gegeven de Gedragscode van 1991 inzake het beschikbaar stellen van tiggelden door verzekeraars en expertisebureaus te herzien;
- diverse veranderingen in wet- en regelgeving, de vorming van een Nationale Politie en enige wijzigingen binnen het Verbond van Verzekeraars, het noodzakelijk maken het Convenant Tiggelden 2004 inzake het beschikbaar stellen van tiggelden door verzekeraars en / of expertisebureaus opnieuw te herzien;
- de belangen van het Openbaar Ministerie en van verzekeraars onveranderd en optimaal moeten worden gediend in het kader van hun maatschappelijke verantwoordelijkheden;
- het van belang is ten aanzien van tiggelden een juiste en eenduidige werkwijze tussen partijen vast te leggen in een Convenant;
- het doel van dit Convenant is het regelen van die situaties waarin met behulp van betaalde informatie kan worden bijgedragen aan criminaliteitsbestrijding;
- dit Convenant moet worden beschouwd in samenhang met de aanpak van de criminaliteit, waarvan de schadelast op verzekeraars wordt afgewenteld, waaronder ook te verstaan is de aanpak van Verzekeringsfraude als aangegeven in het Protocol Verzekeraars & Criminaliteit, opgesteld door het Verbond van Verzekeraars, en met de Regeling Bijzondere Opsporingsgelden opgesteld door het ministerie van Veiligheid en Justitie.

De partijen bij het Convenant Tiggelden (hierna; het Convenant), vertegenwoordigd;

- namens het college van procureurs-generaal, mr. G.W. van der Burg
- namens het Verbond van Verzekeraars, mr. H.L. De Boer
- namens de Nationale Politie, P.J. (Pieter-Jaap) Aalbersberg Portefeuillehouder Informatiegestuurde Politie, Korps Nationale Politie

zijn, omtrent de regeling inzake financiële beloningen (tiggelden), overeengekomen dat zij zich overeenkomstig dit Convenant zullen gedragen.

Artikel 1 (begripsbepalingen)

In dit Convenant wordt verstaan onder:

Verzekeraar: een bij het Verbond van Verzekeraars aangesloten verzekeringsmaatschappij.

Bureau Justitiële Zaken: Onderdeel van het Centrum Bestrijding Verzekeringcriminaliteit binnen het Verbond van Verzekeraars met als doelstelling belangenbehartiging op verzoek van verzekeraars en van politie/justitie in actuele zaken van criminaliteit, waarvan de schadelast op verzekeraars wordt afgewenteld en meer specifiek in de zaken van verzekeringsfraude.

Veiligheidszaken: De afdeling(en) of de persoon die binnen een financiële instelling (verzekeringsmaatschappij) verantwoordelijk is (zijn) voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het waarborgen van de veiligheid en integriteit.

Coördinator: geautoriseerde functionaris binnen Veiligheidszaken van de financiële instelling, die belast is met de uitvoering van het Convenant.

Onderzoeksbureau: een particulier bureau met vergunning op grond van de Wet Particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus, dat niet tot het concern van de verzekeraar behoort en dat in opdracht van de verzekeraar de schadetoedracht onderzoekt dan wel de hoogte van de schade vaststelt.

NCI: Nationale Criminele Inlichtingen: Dit onderdeel van de Nationale Politie regelt tipgelden voor informanten.

TCI: Team Criminele Inlichtingen van de Nationale Politie

Tipgever: Voor de toepassing van dit Convenant: de burger die informatie verstrekt over een strafbaar feit, waarbij de verzekeraar een financieel belang heeft.

Tipgeld: Voor de toepassing van dit Convenant betreft dit de financiële beloning voor de tipgever betaald door de verzekeraar(s) via het team Criminele Inlichtingen (TCI).

Betalingsgarantie: een op grond van artikel 6:198 e.v. of artikel 7:850 e.v. Burgerlijk Wetboek gegeven garantie tot betaling die in beginsel wordt afgegeven door Bureau Justitiële Zaken van het Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit binnen het Verbond van Verzekeraars.

Beloningsadvertentie: de advertentie zoals wordt bedoeld in artikel 9 van dit Convenant.

Regeling Bijzondere Opsporingsgelden: de beleidsregels neergelegd in de vigerende circulaire van de Minister van Veiligheid en Justitie.

Artikel 2 (verplichtingen van partijen)

1. De partijen die dit Convenant hebben ondertekend, stellen alles in het werk om binnen hun organisatie op een juiste wijze uitvoering te geven aan deze regeling.
2. Verzekeraars geven de door hen ingeschakelde onderzoeksbureaus opdracht overeenkomstig dit Convenant te handelen.

Artikel 3 (reikwijdte)

1. In dit Convenant zijn afspraken opgenomen tussen de politie, het Openbaar Ministerie en het Verbond van Verzekeraars over de omgang met de tipgever.
2. Conform het Convenant wordt degene die zich bij de verzekeraar meldt met informatie, altijd doorgeleid naar de politie (TCI), zie artikel 4 van het Convenant.
3. De politie beoordeelt of de burger vinder is of tipgever.
4. Het Convenant is niet van toepassing op de omgang met de burger, die de vindplaats een onbeheerde zaak aanwijst (= vinder). Uit het bijgevoegde stroomdiagram (bijlage 4 is op te maken hoe de verhouding tussen de tipgever en de vinder is geregeld.

Artikel 4 (afstemming tussen politie en de coördinator van de verzekeraar inzake de omgang met de tipgever)

1. Teneinde vast te stellen of er een verzekerd belang is, neemt het hoofd van de TCI contact op met Bureau Justitiële Zaken of met de coördinator van de *bekende* verzekeraar.
2. Uitbetaling van tipgeld geschiedt steeds door tussenkomst van de TCI.
3. Wanneer een verzekeraar zelf in contact komt met een burger die informatie wil geven, verwijst hij deze met inachtneming van artikel 6 lid 2 van dit Convenant zo snel mogelijk via zijn coördinator door naar het hoofd van de betrokken TCI.

Artikel 5 (hoogte van tippelden)

1. Tippeld wordt in beginsel betaald indien een strafbaar feit wordt opgehelderd en het goed – conform de in artikel 8 lid 2 gestelde voorwaarde - aan de verzekeraar ter beschikking is gesteld.
2. Ter bepaling van de hoogte van de toe te kennen bedragen vindt vergelijking plaats van het concrete geval met soortgelijke gevallen.
3. In dit kader houden het Bureau Justitiële Zaken van het Verbond van Verzekeraars en de NCI een register bij. Verzekeraars raadplegen het centrale register van Bureau Justitiële Zaken en politie raadpleegt haar eigen NCI-register.
4. Het beschikbaar te stellen bedrag hangt in concrete gevallen af van de toegevoegde waarde van de burger bij het opsporingsonderzoek en van het verzekerde belang.

Artikel 6 (afscherming identiteit)

1. Met het oog op de afscherming van de identiteit van de tipgever door de TCI wordt zijn naam niet aan de betrokken verzekeraar medegedeeld, en wordt de naam van de verzekeraar niet aan de tipgever medegedeeld.
2. Indien de tipgever zich meldt bij de verzekeraar, zal de verzekeraar de identiteit van de tipgever afschermen en deze alleen doorgeven aan de TCI.

Artikel 7 (betalingsgarantie tippeld)

1. De betalingsgarantie geschiedt uitsluitend vóóraf en wordt schriftelijk vastgelegd.
2. Met in achtneming van hetgeen is bepaald in het derde lid van dit artikel kan Bureau Justitiële Zaken garantstelling afgeven voor het betalen van tippeld; ook als een verzekeraar niet bekend of niet bereikbaar is.
3. Bureau Justitiële Zaken verleent een betalingsgarantie voor Nederlandse verzekeraars.
4. Als blijkt, dat het gaat om een niet bij het Verbond van Verzekeraars aangesloten verzekeraar of een buitenlandse verzekeraar, wordt de betalingsgarantie omgezet in een bemiddeling.
5. De garantstelling wordt in beginsel afgegeven voor een termijn van 6 maanden. Voor motorrijtuigen geldt in beginsel een termijn van 30 dagen, die mogelijk tweemaal verlengd kan worden.

Artikel 8 (betaling tippeld en teruggave goederen)

1. Het tippeld wordt door de verzekeraar rechtstreeks ter beschikking gesteld aan het hoofd van de TCI die zorgdraagt voor uitbetaling aan de tipgever.
2. De TCI houdt zich ten aanzien van de inzet van tippeld aan de Regeling Bijzondere Opsporingsgelden.
3. De verzekeraar stelt het tippeld pas ter beschikking aan de TCI na terugkeer van het door misdrijf verdwenen goed in zijn beschikkingsmacht.
4. Indien de betalingsgarantie wordt verstrekt door Bureau Justitiële Zaken, geschiedt de teruggave van de goederen via Bureau Justitiële Zaken.

Artikel 9 (beloningsadvertenties)

1. Beloningsadvertenties worden door de verzekeraar uitsluitend volgens de modeltekst van bijlage 3 gepubliceerd.
2. Beloningen worden door de verzekeraar of de door hen ingeschakelde derden alleen uitgelooft indien daarmee ook het ophelderen van een of meer misdrijven wordt beoogd.
3. De burger die reageert op beloningsadvertenties wordt gelijkgesteld met tipgever en valt onder de werking van dit Convenant.

Artikel 10 (Platform Tiggelden)

1. Bij dit Convenant is het Platform Tiggelden ingesteld. Het platform volgt de ontwikkelingen die van belang zijn voor een optimale samenwerking tussen de partijen, signaleert knelpunten en evalueert werkwijzen. Het platform komt ten minste tweemaal per jaar bijeen.
2. Het Platform bestaat uit twee vertegenwoordigers van het Verbond van Verzekeraars, waarvan één optreedt als voorzitter; twee vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie en twee vertegenwoordigers van het Openbaar ministerie / politie.

Artikel 11 (evaluatie)

Op initiatief van een van de partijen kunnen de inhoud en uitwerking van dit Convenant worden geëvalueerd.

Artikel 12 (publicatie)

De integrale tekst van deze regeling wordt door het college van procureurs-generaal bekendgemaakt binnen het Openbaar Ministerie, door Korpschef van de Nationale Politie breed verspreid onder de politie eenheden en door het Verbond van Verzekeraars bekend gemaakt aan de leden.

Artikel 13 (inwerkingtreding)

Dit Convenant vervangt het Convenant Tiggelden 2004 en treedt in werking op 1 januari 2016 met als titel Convenant Tiggelden.

2 Toelichting Convenant Tipgelden

In 1986 zijn de regels voor het betalen van inlichtingen ten behoeve van criminaliteitsbestrijding regels vastgelegd in de Regeling tip-, toon- en verkoopgelden. Deze regeling is nu opgenomen in de Regeling Bijzondere Opsporingsgelden (RBO) van het Ministerie van Veiligheid & Justitie. Aan de oude regeling is in 1991 een aparte gedragscode gekoppeld voor het beschikbaar stellen van tipgelden door of namens verzekeraars. Deze gedragscode is in 2004 vervallen en vervangen door het Convenant Tipgelden. Het Convenant uit 2004 is herzien in 2015.

Doel van dit Convenant is het regelen van die situaties waarin met behulp van door verzekeraars te betalen informatie kan worden bijgedragen aan criminaliteitsbestrijding. Dit gebeurt op zodanige wijze dat de belangen van de politie, het Openbaar Ministerie en van de verzekeraars worden gediend in het kader van hun maatschappelijke verantwoordelijkheden, zonder dat daarbij de tipgevende burger en de dader in één persoon verenigd zijn. Het Convenant sluit aan bij de regels die partijen hanteren en scheidt de voorwaarden voor een integere en uniforme werkwijze ten aanzien van het werken met betaalde informatie.

Het betalen voor informatie bij de opsporing in het algemeen van strafbare feiten is in toenemende mate te zien als een werkwijze die bij het opsporingswerk moeilijk kan worden gemist. Bij het ophelderen van een misdrijf en het opsporen van door misdrijf verdwenen goederen is de rol van betaalde informatie vaak doorslaggevend. Het is niet bezwaarlijk dat de politie op dergelijke aanbiedingen ingaat, mits daarbij niet alleen de goederen worden teruggevonden, maar óók de daders worden aangehouden. De politie zal zich wel vooraf dienen te overtuigen van de betrouwbaarheid van de burger en er is een aantal stringente voorwaarden waaraan voldaan moet zijn vóórdat tipgeld daadwerkelijk betaald mag worden.

Partijen beogen met dit Convenant de uit te betalen tipgelden in de hand te houden. Voorheen bepaalde de regeling Tipgelden, en de daarbij behorende gedragscode uit 1991, dat “het tipgeld in beginsel maximaal 10% van de dagwaarde van de verzekerde goederen in de toestand waarin zij ter beschikking van de rechthebbenden zijn gesteld bedraagt”. Deze 10 % was een eigen leven gaan leiden en het leek van plafondwaarde in de praktijk soms te zijn verworpen tot uniform tarief. In het onderhavige Convenant wordt daarom in verband met de hoogte van de tipgelden verwezen naar de centrale registraties van tipgelden van de NCI en van het Bureau Justitiële Zaken van het Verbond van Verzekeraars.

Artikel 1 (begripsbepaling)

Verzekeraar: Door de definiëring van het begrip ‘verzekeraars’ in dit Convenant zijn alle verzekeraars die lid zijn van het Verbond van Verzekeraars gehouden dit Convenant na te leven. Het Verbond van Verzekeraars heeft, met uitzondering van zorgverzekeraars op grond van de Zorgverzekeringswet, bijna alle in Nederland werkende verzekeringsmaatschappijen – zowel die met een zetel in Nederland als die met een zetel in een andere lidstaat van de Europese Unie – als lid. De “dekkingsgraad” is ongeveer 95%.

Daarnaast zijn er verzekeringsmaatschappijen waarvan door hen verzekerde goederen door Nederland stromen, maar die hier te lande geheel geen vestiging, of alleen een wettelijk vertegenwoordiger hebben als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht.

Tipgever: Voor de toepassing van het Convenant Tipgelden: de burger die informatie verstrekt over een strafbaar feit, waarbij de verzekeraar een financieel belang heeft.

De Regeling Bijzondere Opsporingsbevoegdheden die voor de politie van toepassing is, maakt onder andere onderscheid tussen de begripsbepalingen 'informant' en 'tipgever'. Verzekeraars onderhouden – in tegenstelling tot de politie – geen contacten met informanten, hetgeen de reden was om in dit Convenant te kiezen voor de term 'tipgever'. Voor de definitie van 'tipgever' in de zin van het onderhavige Convenant is niet bepalend of deze reageert op een beloningsadvertentie, maar bepalend is dat hij / zij informatie heeft over een strafbaar feit *waarbij de verzekeraar een financieel belang heeft*. Dat financieel belang bestaat eruit dat de verzekeraar op grond van de informatie en kennis van de verdachte(n) de door hem uitgekeerde of uit te keren schade kan beperken.

Artikel 2 (verplichtingen van partijen)

Dit artikel is het fundament van dit Convenant en geeft de basis voor de inspanningsverplichting van de betrokken partijen. De uitvoering van dit Convenant vraagt om alertheid, een consequente werkwijze en voorlichting in de eigen organisatie. Van de partijen wordt verwacht dat zij hieraan de juiste invulling geven. Er kan sprake zijn van conflicterende belangen en van dilemma's, bijvoorbeeld een opsporingsbelang van het Openbaar Ministerie versus een financieel belang van een verzekeraar.

Van verzekeraars wordt bijvoorbeeld verwacht dat zij accepteren dat door de TCI niet gewerkt kan worden met een bepaalde tipgever. Van het Openbaar Ministerie wordt verwacht ervoor zorg te dragen dat de politie (opsporingseenheid) voldoende investeert in het opsporen en veiligstellen van gestolen goederen. In de praktijk zullen partijen nog vele varianten van tegenstellingen en dilemma's tegenkomen, maar met de ondertekening van het Convenant is de bereidverklaring om tot optimale samenwerking te komen en de wil tot integrale criminaliteitsbestrijding en een efficiënte werkwijze zeker gesteld.

Artikel 3 (reikwijdte)

Indien een burger informatie heeft over zowel de verdachte als de door misdrijf verdwenen goederen, dan wordt de burger als tipgever aangemerkt. Alleen in dit soort situaties kan het tipgeld worden uitbetaald conform het Convenant.

Indien de burger alleen informatie heeft over de goederen maar die niet leidt tot het aanhouden van de verdachte, zal deze op aangeven van de TCI door de verzekeraars als vinder worden behandeld conform artikel 5:5 van het Burgerlijk Wetboek. Terwijl de identiteit van de tipgever wordt afgeschermd, kan de vinder nooit anoniem zijn. Anders zou de vinder zijn recht uit artikel 5:5 BW niet geldend kunnen maken voor de rechter. Het Verbond van Verzekeraars heeft een en ander in stroomdiagram verwerkt (bijlage 4). Via dit stroomdiagram kan worden vastgesteld of de informatie van de burger past in de kolom vindersloon of bij die van tipgever. Is dat laatste het geval dan valt het onder het regime van TCI.

Het begrip 'goederen' is, als algemeen begrip, de overkoepelende aanduiding voor zowel zaken als vermogensrechten. Het tipgeld kan derhalve óók worden betaald als blijkt dat de verzekeringnemer zelf betrokken is bij de brandstichting en de verzekeraar daarom geen uitkering doet of een titel heeft de reeds gedane uitkering terug te vorderen.

Artikel 4 (afstemming tussen politie en de coördinator van de verzekeraar inzake de omgang met de tipgever)

Als een verzekeraar, bijvoorbeeld via een beloningsadvertentie, rechtstreeks in contact komt met een burger die anoniem wil blijven en informatie wil verstrekken (tipgever) moet de verzekeraar zo snel mogelijk nadat bekend is om welke goederen het gaat de burger via de coördinator doorverwijzen naar het hoofd van de TCI van de regio waar het misdrijf heeft plaatsgevonden of van de regio waar de burger woont. Of de goederen verzekerd zijn of niet maakt voor deze handelwijze geen verschil. Indien het de verzekeraar onduidelijk is welke afdeling van politie de meest toepasselijke is om de burger naar te verwijzen, kan Bureau Justitiële Zaken worden geraadpleegd.

De daartoe aangewezen coördinator is bij de afdeling Veiligheidszaken van de verzekeraar het centrale aanspreekpunt als het gaat om tippeldzaken. De TCI die in een tippeldzaak de verzekeraar wil benaderen, zal contact opnemen met deze coördinator van Veiligheidszaken. Is de naam van de (coördinator bij de) verzekeraar niet bekend, dan neemt de TCI contact op met Bureau Justitiële Zaken van het Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit - onderdeel van het Verbond van Verzekeraars

De mogelijkheid dat de burger dubbel spel speelt en als schakel fungeert tussen dief of heler enerzijds en de benadeelde anderzijds, of zelf de dief is, moet niet worden uitgesloten. Wanneer de burger daarentegen te goeder trouw is, zal hij met een zekere gevaarzetting voor eigen veiligheid informatie verstrekken die hij uit het criminele milieu heeft verkregen of in ieder geval daar direct betrekking op heeft. Het werken met burgers als tipgevers vraagt dan ook een uitermate zorgvuldig optreden van de zijde van politie en verzekeraars. In geval de burger geen contact op wil nemen met de TCI, zal de verzekeraar geen beloningsafspraken treffen.

Het zogenaamde "runnen" van tipgevers is een exclusieve bevoegdheid van daartoe aangewezen (politie)ambtenaren van de TCI. Onder "runnen" wordt verstaan: het contact met en het begeleiden van burgers die, onder waarborging van anonimiteit, anders dan een getuige en / of verdachte en al dan niet gevraagd, aan een opsporingsambtenaar inlichtingen verstrekken over gepleegde of nog te plegen criminele feiten.

Verzekeraars runnen geen tipgevers om de volgende redenen: zowel de daartoe aangewezen (politie)ambtenaren als de tipgevers kunnen aan ernstige risico's worden blootgesteld en de succesvolle afloop van een opsporingsonderzoek kan in gevaar komen als niet op juiste wijze met de tipgever of diens informatie is omgegaan. Alleen de aangewezen (politie)ambtenaar heeft de gevraagde deskundigheid, is op de hoogte van de vereiste procedures om deze risico's te kunnen inschatten en hoe hiermee zo goed mogelijk om te gaan.

Het kan voorkomen dat niet met de burger kan worden samengewerkt. Dit oordeel zal doorgaans gebaseerd zijn op de betrouwbaarheid van de burger of diens rol in de onderhavige zaak (b.v. als getuige of als verdachte). De politie kan beschikken over informatie om een oordeel te vormen over de betrouwbaarheid van een burger. De betrokken verzekeraar zal in dit verband de zienswijze van de politie steeds onderschrijven (zie artikel 2 van het Convenant).

Artikel 5 (hoogte van tippelden)

De NCI en het Bureau Justitiële Zaken van het Verbond houden ieder afzonderlijk een register bij van uitbetaalde tippelden door politie / Justitie respectievelijk verzekeraars. Het register stelt de verzekeraar in staat zich te vergewissen van betaalde bedragen in vergelijkbare gevallen. Verzekeraars en politie / Justitie kunnen met elkaar overleggen met betrekking tot de benodigde gegevens en de criteria voor het bepalen van de hoogte van de tippelden.

De dagwaarde of marktwaarde van de geretoureerde, door misdrijf verdwenen, goederen speelt onder meer een rol bij de afweging van de verzekeraar ten aanzien van de maximale hoogte van het bedrag dat hij ter beschikking wil stellen. Het spreekt immers vanzelf dat de verzekeraar of eigenaar niet meer zal willen uitgeven aan het terugkrijgen van een goed dan de waarde die het op het moment van terugkeer in zijn beschikkingsmacht nog heeft.

Bij groePAGEgoederen bevinden zich in één vrachtwagen, container, etc. goederen van meer dan één eigenaar/verzekeraar. Als de vrachtwagen gestolen wordt, is soms het probleem dat slechts van een deel van de goederen de eigenaren/verzekeraars bekend zijn. Bovendien is vaak de waarde onbekend en is sprake van een groot scala van artikelen. Als de "tip" ook leidt tot het terugvinden van andere goederen uit hetzelfde voertuig als waarvoor getipt was, dan willen tipgevers weleens de vraag opwerpen of de waarde van die goederen moet meetellen voor de hoogte van het tipgeld. De bestaande beleidslijn daarop is dat de tipgever alleen tipgeld kan krijgen op de goederen waarop hij voldoende concreet tipt. De vraag hoe de verzekeraar de financiering van het aan de politie uit te betalen tipgeld regelt met de "meeliftende" verzekeraars waarvan de goederen bij toeval ook zijn teruggevonden, is een zaak tussen verzekeraars.

Artikel 6 (afscherming identiteit)

Tipgever en verzekeraar worden door de TCI wederzijds van elkaar afgeschermd. Met deze afspraak wordt recht gedaan aan het beginsel van waarborgen van anonimiteit aan tipgevers. Het kan voorkomen dat een tipgever zich met naam en toenaam meldt bij een verzekeraar maar toch anoniem wil blijven tegenover de daders van het misdrijf waarover wordt getipt. Het is dan van groot belang de identiteit af te schermen en de personalia van de tipgever alleen te geven aan de aangewezen functionaris van de TCI van een betrokken publiekrechtelijke opsporingsinstantie (denk aan organisaties als KMAR, FIOD e.d.).

De anonimiteit van de identiteit van een tipgever is nooit absoluut te waarborgen. De rechter kan tijdens de zitting bepalen dat het belang dat de Officier van Justitie tegen openbaarmaking van de identiteit van de tipgever aanvoert niet zwaar genoeg weegt. De rechter kan dan besluiten de tipgever te (laten) horen, waarbij overigens de identiteit niet bekend hoeft te worden bij de verdachte, door bijvoorbeeld het onherkenbaar en met stemvormer horen van de tipgever.

Tevens kan de rechter bepalen dat de tipgever door de rechter-commissaris wordt verhoord waarbij de rechter-commissaris de identiteit van de tipgever wel kent maar de verdachte of zijn raadsman niet.

Artikel 7 (betalingsgarantie voor tipgeld)

Moment van verstrekking

Betalingsgaranties voor tipgelden kunnen uitsluitend vóóraf worden gegeven. Uitbetaling vindt uitsluitend achteraf plaats. Strekking van deze bepaling is dat voorkomen moet worden dat kosten worden gemaakt zonder dat het resultaat voor verzekeraars vaststaat.

Termijn

De betalingsgarantie is beperkt geldig. Het is een mogelijke toekomstige financiële verplichting en komt als zodanig ook in de financiële administratie van het Verbond van Verzekeraars terecht. Als deze garantstelling in tijd onbeperkt zou zijn, zou een "stuwmeer" ontstaan van door de jaren heen toegezegde gelden, waarvan nooit gebruik is gemaakt, terwijl de zaak ook nooit is opgelost. Dit zou tot boekhoudkundige problemen leiden. Daarom wordt de betalingsgarantie in beginsel afgegeven voor de duur van 6 maanden.

Voor motorrijtuigen geldt een specifieke betalingsgarantie - termijn van 30 dagen. Reden voor de 30 dagen termijn is dat de polis bij motorrijtuigenverzekeringen doorgaans een termijn van 30 dagen kent, waarbinnen de verzekeraar het verzekerd object mag teruggeven aan de verzekerde. De verzekeraar is na de 30e dag gehouden een schadeloosstelling te betalen, ook al wordt het motorrijtuig op of na die dag nog opgespoord. Indien het goed binnen die termijn niet kan worden opgespoord, vervalt in beginsel de garantstelling. De garantstelling kan 2 maal worden verlengd, indien de betrokken partijen dit in het kader van het onderzoek wenselijk achten. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan de situatie dat het eind van het onderzoek nabij is op het moment dat de 30 dagen termijn verstrijkt.

De termijn kan dan op verzoek van politie verlengd worden. Bij elke verlenging van de garantstelling treedt telkens een nieuwe boekhoudkundige verplichting op.

Hoe gaat de betalingsgarantie in de praktijk?

In geval de belanghebbende verzekeraar bekend is, kan de TCI zowel deze verzekeraar als Bureau Justitiële Zaken benaderen voor het afgeven van een garantstelling. In geval de belanghebbende verzekeraar niet bekend is, zal de TCI zich wenden tot Bureau Justitiële Zaken. Ook zal de TCI contact opnemen met Bureau Justitiële Zaken als te verwachten is dat meerdere betrokken verzekeraars zullen zijn die belang hebben bij een positieve afronding van de zaak. De financiering van het tipgeld zal in dat geval immers naar evenredigheid van de onderscheidenlijke verzekerde belangen over betrokken verzekeraars verdeeld moeten worden.

Bureau Justitiële Zaken zal de belanghebbende verzekeraar(s) trachten te achterhalen. Bureau Justitiële Zaken kan namens het Verbond van Verzekeraars een garantstelling geven voor de betaling van tipgeld tot een door de directie van het Verbond van Verzekeraars vastgesteld maximum. Bureau Justitiële Zaken is 24 uur per dag bereikbaar.

Rol Bureau Justitiële Zaken

Bureau Justitiële Zaken, onderdeel van het Centrum Bestrijding Verzekeringsschuldigheid van het Verbond van Verzekeraars, speelt in principe een coördinerende rol. Over het algemeen zal Bureau Justitiële Zaken zich terugtrekken als de contacten tussen de CIE en de belanghebbende verzekeraar goed functioneren. De betalingsgarantie door Bureau Justitiële Zaken is een overeenkomst van borgtocht ex artikel 7:850 Burgerlijk Wetboek.

Deze regeling is getroffen om te vermijden dat burgers of onderzoeksbureaus achteraf tipgeld claimen, omdat dat in de haast van het opsporen, het veilig stellen of terugbezorgen van het goed vergeten is of omdat er geen tijd voor was. Ook tracht deze regeling te vermijden dat onderzoeksbureaus of andersoortige tussenpersonen de verzekeraar of de politie onder (tijds)druk zetten om tipgeld beschikbaar te stellen en uit te betalen, terwijl de burger zelf voor alle partijen anoniem blijft.

De garantstelling geschiedt zonder winstoogmerk op basis van civielrechtelijke zaakwaarneming ex artikel 6:198 en 6:199 Burgerlijk Wetboek, alléén indien en voor zover er een verzekerd belang is. In geval de garantstelling is verleend door Bureau Justitiële Zaken, moeten de goederen via Bureau Justitiële Zaken terug naar de verzekeraar. Bureau Justitiële Zaken heeft in zijn kwaliteit van borg een retentierecht op het goed (art. 7:850 e.v. BW) voor het bedrag van het aan de TCI uitbetaalde tipgeld.

Als wordt vastgesteld dat de Nederlandse verzekeraar niet is aangesloten bij het Verbond van Verzekeraars of dat sprake is van een buitenlandse verzekeraar vervalt de betalingsgarantie.

Bureau Justitiële Zaken neemt in dat geval de inspanningsverplichting op zich, ten behoeve van de tipgever, een bemiddelende rol te vervullen richting belanghebbende verzekeraar. Doel van de bemiddeling is alsnog een tipgeldvergoeding te verkrijgen en de verzekeraar de goederen terug te geven. De bemiddelingsactiviteiten behelzen niet meer dan in redelijkheid van het Bureau Justitiële Zaken kan worden gevergd.

Ten aanzien van teruggave van goederen is in het artikel het uitgangspunt geformuleerd dat dit via Bureau Justitiële Zaken plaatsvindt. In praktische zin kan dit ook betekenen dat afspraken met de betrokken verzekeraar of een andere vertegenwoordigende partij worden gemaakt over de fysieke overdracht van de goederen. Het Bureau Justitiële Zaken vervult hierin een regierol.

Artikel 8 (betaling tipgeld)

De door de verzekeraar toegezegde bedragen voor tipgeld worden pas aan de politie uitbetaald als het door misdrijf verdwenen goed in de beschikkingsmacht van de verzekeraar is. Het is voor alle partijen van belang dat het door misdrijf verdwenen goed zo snel als mogelijk in de beschikkingsmacht van de verzekeraar is.

Vanuit de TCI moet met inachtneming van de Regeling Bijzondere Opsporingsgelden worden gehandeld. Deze Regeling bevat voorwaarden en procedures met betrekking tot de inzet van opsporingsgelden in het kader van bijzondere opsporingsbevoegdheden. Bij de uitvoering van de afspraken uit dit Convenant houden Bureau Justitiële Zaken en verzekeraars rekening met de voorschriften die op grond van de Regeling voor de betrokken opsporingsinstanties van toepassing zijn. Bij eventuele strijdigheid over (toepassing van de) regels uit dit Convenant in relatie tot de Regeling is deze laatste bepalend.

Artikel 9 (beloningsadvertenties)

Beloningsadvertenties moeten overeen stemmen met de doelstellingen van dit Convenant. Daarom is afgesproken dat verzekeraars uitsluitend beloningsadvertenties (laten) plaatsen die de in bijlage 3 neergelegde tekst volgen. Beloningen worden door verzekeraars alleen uitgelooft als daarmee ook het ophelderen van één of meer misdrijven wordt beoogd.

Beloningsadvertenties zijn niet bedoeld om vindersloon ex artikel 5:5 e.v. van het Burgerlijk Wetboek uit te loven, maar om informatie te verkrijgen over goederen én verdachten. De tekst van de beloningsadvertentie vermijdt altijd het noemen van concrete bedragen of daartoe eenvoudig herleidbare informatie. Het Openbaar Ministerie is niet gehouden deze voorschriften te volgen. De tekst uit bijlage 3 is uitsluitend voorgeschreven voor de verzekeraars.

Het noemen van concrete bedragen of daartoe herleidbare informatie kan in de praktijk tipgevers lokken en op korte termijn voor snellere informatie zorgen, zodat de door misdrijf verdwenen goederen eerder terug zijn in de beschikkingsmacht van de rechthebbende verzekeraar. Toch is het noemen van concrete bedragen door verzekeraars in de beloningsadvertentie niet toegestaan. Dit zou namelijk kunnen leiden tot "tariefvorming" voor bepaalde categorieën goederen op grond van de waarde van het verzekerd belang. De waarde van de informatie en de toegevoegde waarde van de burger in het concrete geval zijn echter veel meer van invloed op de hoogte van het tipgeld. Aangezien deze toegevoegde waarde pas duidelijk is op het moment dat de burger zijn verhaal heeft gedaan, kan een beloningsadvertentie dus geen bedragen bevatten.

Het wekken van financiële verwachtingen kan bovendien aanleiding zijn voor burgers om zèlf strafbare feiten met betrekking tot de goederen te plegen. Ook kan het leiden tot ongewenste claims van burgers. Te allen tijde moeten de advertentieteksten onderhandeling mogelijk maken over de hoogte van het tipgeld. Ook het noemen van percentages van de waarde van de verzekerde goederen is onverstandig, omdat burgers dan vaak in de praktijk voor gedeelten van de onvreemde partij goederen geld willen incasseren.

Bij de omschrijving van de goederen moet er ook voor worden gewaakt dat die niet van dien aard is dat feitelijk iedereen zich als tipgever kan uitgeven. Als alle details over de door misdrijf verdwenen goederen al worden weggegeven, is aan de hand van de telefonische informatie van de tipgever niet meer te bepalen of zijn informatie waarde heeft en of hij geloofwaardig is.

Artikel 10 (Platform Tipgelden)

Tussen de partijen die bij dit Convenant betrokken zijn, kan sprake zijn van verschillen van inzicht en zelfs van tegenstrijdige belangen. Het is van belang dat de partijen met enige regelmaat met elkaar in gesprek blijven over dit onderwerp, zodat zij alert blijven op de aandachtspunten die zich in de praktijk kunnen voordoen. Hiervoor wordt het Platform Tipgelden ingesteld, dat minimaal tweemaal per jaar zal vergaderen. De leden van het platform vertegenwoordigen de bij de uitvoering van dit Convenant betrokken partijen.

Artikel 11 (evaluatie)

De evaluatie van de werking van het Convenant kan worden gedaan op verzoek van een van de partijen gelet op het belang op de ontwikkeling van de regelgeving en de aandachtspunten die zich in de praktijk kunnen voordoen.

Artikel 12 (publicatie)

De integrale tekst van deze regeling wordt door het ministerie van Justitie gepubliceerd in de Staatscourant, door het Openbaar Ministerie en door het Verbond van Verzekeraars in een ledencirculaire waarbij gebruik wordt gemaakt van diverse digitale communicatiemiddelen van de partijen.

Artikel 13 (inwerkingtreding)

Bij inwerkingtreding van dit Convenant komen het Convenant Tipgelden 2004 en de circulaire van het Verbond LV 89/30, LV 91/21; MOT-L-96/46 en TRA-L-96/25 te vervallen.

mr. H.L. De Boer
directeur
Verbond van Verzekeraars

mr. G.W. van der Burg
Lid College van
Procureurs-Generaal

P.J. Aalbersberg
Portefeuillehouder
Informatiegestuurde Politie
Korps Nationale Politie

Bijlage 1: Achtergrondinformatie

Bureau Justitiële Zaken

Het Bureau Justitiële Zaken van het Verbond van Verzekeraars is 24 uur per dag bereikbaar via de piketfunctionaris.

U kunt contact opnemen met de dienstdoende piketfunctionaris via telefoonnummer 070 – 333 87 14.

Regeling Bijzondere Opsporingsgelden

Gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

Voor de toepassing van dit Convenant geldt de vigerende regeling.

Platform Tipgelden

Het secretariaat van het Platform Tipgelden is bereikbaar via het Verbond van Verzekeraars:

Postbus 93450

2509 AL Den Haag

Telefoon: 070 – 333 87 12

Bijlage 2: Meldingsformulier Tippeldregister

Aan:
 Centrum Bestrijding Verzekeringscriminaliteit
 Postbus 93450
 2509 AL DEN HAAG

E-mailadres : justitielezaken@verzekeraars.nl

Melder

Naam verzekeringsmaatschappij :
 Contactpersoon :
 Telefoon :
 E-mail :
 Datum :
 Referentie / schade-nr. :

Feitgegevens

Branche(s) : Schadebedrag : euro
 Pleegdatum :
 Tijdstip :
 Pleegadres :

Betreft (omschrijving feit)

.....

Object

- motorfiets personenauto vrachtauto trekker / oplegger
 - caravan aanhangwagen wegebouw materiaal
 -
 - gereedschap (nader omschrijven)
 - lading (nader omschrijven)
 - vaartuigen:
 - inboedel goederen (nader omschrijven)
 - overig (nader omschrijven)
-

Benadeelde partij:

- Particulier Onderneming
- Naam :
- Adres :
- Plaats :
- Postcode huisnummer :

Betalingskenmerk tippeld

Een bedrag van euro is op (datum) overgemaakt aan de politie te onder het politiereferentienummer:

Bijlage 3: Adviestekst voor beloningsadvertentie voor verzekeraars

Beloning

Voor aanwijzingen die leiden tot de opheldering van een misdrijf
gepleegd op/omstreeks d.d. ...-...-.... en tot terugverrijging van [omschrijving van de zaken]
alles onvreemd te

of
waarbij in [omschrijving van het object] brand is ontstaan

Contactpersoon:

.....
.....

N.b.:

1. De omschrijving van de zaken moet zodanig zijn dat uitsluitend personen met specifieke informatie reageren.
2. In de beloningsadvertentie kan worden opgenomen dat het aanbod van de beloning tot een bepaalde datum geldig is.

Bijlage 4: Stroomdiagram

